

10. oktober 2024

Sagsbehandler

Carsten Stig Hansen
Tlf. +45 7244 2934
csh@vd.dk

Sags ID EMN-2024-605982 / 6706642

Holbæk Kommune

Indsendt via kommunens høringsportal for Kommuneplan 2024

Vejdirektoratets bemærkninger Holbæk Kommunens forslag til Kommuneplan 2024

Vejdirektoratet har den 15. august 2024 fra Plandata.dk modtaget meddelelse om Holbæk Kommunes forslag til Kommuneplan 2024. Planforslaget er i offentlig høring til og med den 10. oktober 2024.

Vejdirektoratet har gennemgået planforslaget, dels for så vidt angår de statslige vejinteresser i almindelighed, og dels for så vidt angår de punkter i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, marts 2023", som har betydning for de statslige vejinteresser i Holbæk Kommune.

Vejdirektoratet har ved sin gennemgang af planforslaget koncentreret sig om de ændringer, som er foreslået i forhold til den gældende kommuneplan. Vejdirektoratet har dog også forholdt sig til forhold, som er "gengangere" fra den gældende Kommuneplan.

Flere af disse bemærkninger havde almindeligvis givet Vejdirektoratet anledning til at opfordre Plan- og Landdistriktsstyrelsen til at gøre indsigelse til planforslaget. Men det har desværre ikke være muligt for Vejdirektoratet at fremsende en sådan opfordring inden det allerede afholde teknikermøde mellem Holbæk Kommune og Plan- og Landdistriktsstyrelsen. Derfor har nærværende brev ikke karakter af en sådan opfordring til indsigelse med fremstår alene som bemærkninger, dog med formuleringer, som i sin ordlyd er sammenlignelig med formuleringerne i en indsigelse.

Vejdirektoratet har fremsendt kopi af dette brev til Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Det overordnede vejnet og arealreservationer hertil

Kommuneplanforslagets tema "Mobilitet & Infrastruktur" indeholder bl.a. retningslinjer for de overordnede trafik- og vejforhold og for arealreservationer hertil, jf. afsnittene "Planlagte trafikantlæg", "Veje" og "Stier".

I henhold til pkt. 4.2.1 i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, juli 2023" **skal** kommuneplanen indeholde retningslinjer for og kort over beliggenheden af trafikantlæg – herunder overordnet infrastruktur og arealreservationer efter konkrete projekterings- og anlægslove samt Fingerplanen. Kravet har hjemmel i planlovens § 11a, stk. 1, nr. 4.

Vejdirektoratet har i den forbindelse noteret sig, at det fremgår af retningslinje 2.2.1 og det tilhørende retningslinjekort i afsnittet "Veje", at statsvejene i Holbæk Kommune udgøres af følgende veje:

- Statsvej nr. 11, Holbækmotorvejen/ Odsherredvej (København – Holbæk – Lumsås), der udgør en del af primærrute 21,
- Statsvej nr. 119, Kalundborgmotorvejen/ Skovvejen (København – Jyderup – Kalundborg), der udgør en del af primærrute 23, og
- Statsvej nr. 145, Ringstedvej/ Sorøvej/ Elmebjergvej (Holbæk – Sorø), der udgør en del af primærrute 57.

Vejdirektoratet finder det hensigtsmæssigt, hvis retningslinjekortet i afsnittet "Veje" er angivet med en særskilt signatur for "statsveje" som i den gældende kommuneplan.

Vejdirektoratet finder dermed, at Holbæk Kommune har lagt statsvejnettet (og det rutenummererede vejnet) til grund for udpegningen af det overordnede vejnet i kommunen.

Vejdirektoratet har ligeledes noteret sig, at de arealreservationer, som er optaget på Ministerens Vejplan for henholdsvis en udbygning af statsvej nr. 119 (Skovvejen/Kalundborgmotorvejen, rute 23) og for forlægninger af statsvej nr. 145 (Ringstedvej/ Sorøvej, rute 57) ved Kvanløse, Igelsø og Ugerløse fremgår af kommuneplanforslagets retningslinjer 2.1.1 og 2.1.2 og af det tilhørende retningslinjekort som "Planlagte trafikantlæg".

Bemærkninger

Vejdirektoratet kan konstatere, at arealreservationer til planlagte vejanlæg er vist i retningslinjekortet med signaturen for "Planlagt trafikantlæg". Vejdirektoratet kan ligeledes konstatere, at signaturen for "Planlagt trafikantlæg" også omfatter arealreservationer til jernbaneanlæg.

Vejdirektoratet bemærker i den forbindelse, at arealreservationer til vejanlæg og jernbaneanlæg bør vises med forskellig signatur i retningslinjekortet sådan, at reservationerne til nye veje kan skelnes fra arealreservationer til nye/opgraderede jernbaneanlæg.

Trafikstier

Trafikstier udgør en del af trafikantlæggene, som er omfattet af ovennævnte pkt. 4.2.1 i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, juli 2023", og kommuneplanen skal derfor indeholde både retningslinjer for og kort over disse.

Kommuneplanforslagets retningslinjer 2.3.1 – 2.3.5 i afsnittet "Stier" vedrører de overordnede trafik- og vejforhold i kommunen – herunder også forhold vedr. trafikstier.

Vejdirektoratet har noteret sig, at der af det tilhørende retningslinjekort indeholder oplysninger om cykelstier. Vejdirektoratet har ikke yderligere bemærkninger hertil

Forhold til vejloven

Vejdirektoratet kan oplyse, at Ringstedvej/ Sorøvej (rute 57) og visse dele af Skovvejen (rute 23) og Holbækmotorvejen rute 21 er på pålagt adgangsbe­grænsning og vejbygge­linjer. Det er Vejdirektoratet, der – som vejmyndighed for disse vejstrækninger – behandler eventuelle sager om dispensation fra adgangsbe­grænsningen og bygge­linjer, jf. vejlovens bestemmelser herom.

Byvækst

Kommuneplanforslagets tema "Byer og Landsbyer" indeholder bl.a. retningslinjer for udlæg af nye arealer til boligformål.

Boligformål

Kommuneplanforslagets retningslinje 1.1.1 – 1.1.10 i afsnittet "Udvikling og byggeri" vedrører nye byudviklingsområder i kommunen. Vejdirektoratet kan af det tilhørende retningslinjekort konstatere, at der flere steder udlægges nye arealer til byudvikling i umiddelbar nærhed af statsvejnettet, jf. fig. 1, 2 og 3 nedenfor.

- Rammeområde 11.B24:

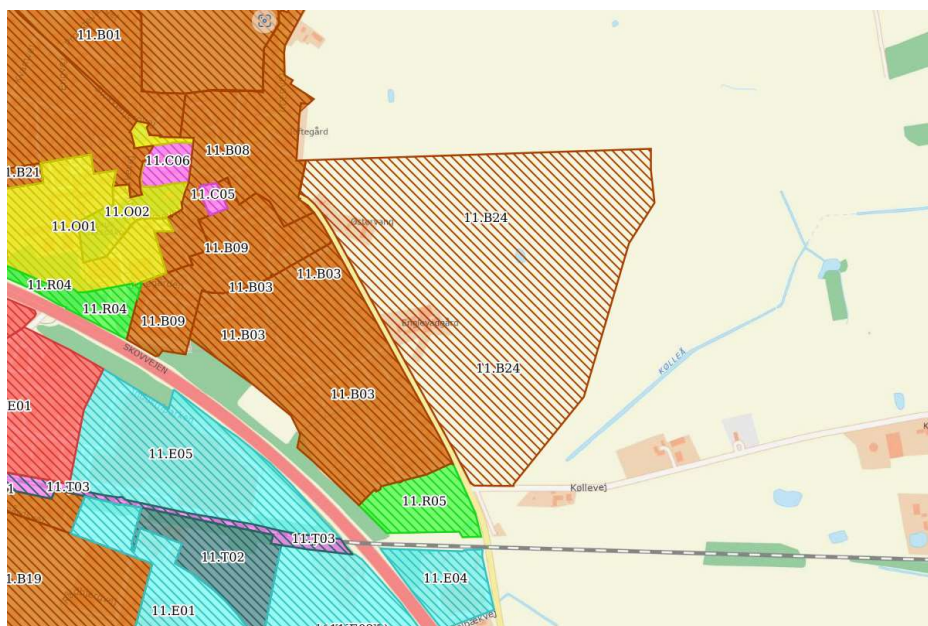

Fig. 1: Nyt rammeområde til boliger 11.B24, der udlægges tæt ved Skovvejen.

- Rammeområder 7.B05:

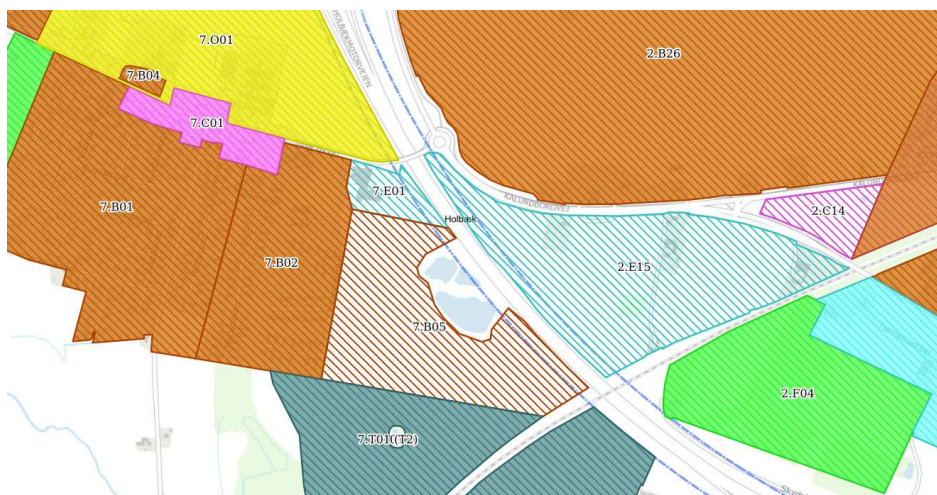

Fig. 2: Nyt rammeområder til boliger 7.B05, der ligger ved Holbækmotorvejens

- Rammeområde 14.B.14:

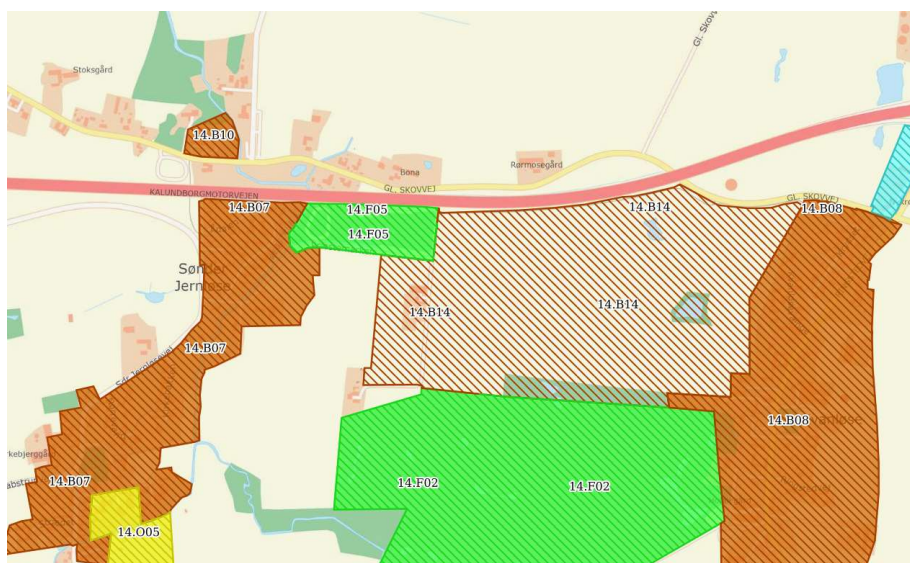

Fig. 3: Nyt rammeområder for boliger 14.B.14, der ligger ved Kalundborgmotorvejen

Bemærkninger

I henhold til 4.2 i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, Plan og Landdistriktsstyrelsen, marts 2023" er det en national interesse, "at byudvikling tager hensyn til offentlige investeringer i transportinfrastruktur og ikke medfører væsentlige merudgifter for staten". Vejdirektoratet fører i den forbindelse tilsyn med 4.2.4, at "Ved kommuners udlæg af arealer til støjfølsom anvendelse nær statslige vej- og broanlæg, skal disses støjkonsekvenszone fremskrives til planlægningstidspunktet. Der skal i planlægningen fastsættes rammebestemmelser om etablering af støjafskærmning, der sandsynliggør, at grænseværdier for støjfølsom arealanvendelse kan overholdes mht. støj fra nuværende og fremtidige statslige vej- og broanlæg".

Vejdirektoratet har noteret sig, at der i kommuneplanforslaget er indarbejdet retningslinjer for bl.a. overholdelsen af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier ved udlæg af arealer til af støjfølsom anvendelse i eller i nærheden af støjbelastede områder som f.eks. veje, jf. retningslinje. Vejdirektoratet har ligeledes noteret sig, at det af retningslinjekortet "Støj" fremgår, at de statslige vejstrækninger (ruterne 21, 23 og 57) alle er støjbelastede i større eller mindre omfang.

Vejdirektoratet skal i sammenhæng hermed gøre opmærksom på, at såfremt der planlægges for ny støjfølsom arealanvendelse i områder nær *eksisterende* støjbelastede statsveje, da vil eventuelle krav om støjdemping i henhold til lovgivning, lokalplan eller andre bestemmelser være Vejdirektoratet – som vejmyndighed for statsvejene – uvedkommende. Opfyldelsen af krav om støjdemping påhviler således alene planmyndigheden og bygherre. Vejdirektoratet har dog, som statslig vejmyndighed en generel planinteresse i at afbøde vejtrafikkens genevirkninger, herunder at støjgener fra trafikken foregribes gennem den fysiske planlægning. Vi ønsker således at medvirke til, at det allerede i planlægningen omkostningseffektivt undgås, at boliger unødigt støjbelastes langs statsvejene i fremtiden.

Af Miljøstyrelsens vejledning fr 2007 fremgår det bl.a. i afsnit "2.3 Hvor og hvordan skal støj fra veje fastlægges?":

"Generelt gælder det, at støjgrænserne skal overholdes alle steder i det område, man ser på, herunder både ved facaden af bygningerne og på de udendørs opholdsarealer¹. Der kan dog i lokalplanen fastlægges delområder, der ikke er støjfølsomme, som fx parkeringsarealer og fortovsarealer."

Det er således vigtigt at være opmærksom på, at støjgrænserne også skal kunne overholdes ved bygningsfacaden.

Det fremgår ligeledes af vejledningens afsnit 2.3:

"Til brug for planlægning og udlæg af støjkonsekvensområder bør støjberegningen foretages for en fremtidig trafiksituation - sædvanligvis en planlægningshorisont på mindst 10 år".

Vejdirektoratet anbefaler derfor, at der, jf. Miljøstyrelsens vejledning fra 2007, planlægges ud fra en fremtidig trafiksituation med en tidshorisont på sædvanligvis 10 år. Der bør således ved planlægningen tages hensyn til *både* den generelle udvikling i trafikken og til den udvikling, som konkrete trafikskabende projekter i området måtte generere. Desuden bør der ved planlægningen tages behørig højde for udlæg af areal til afskærmende foranstaltninger i forhold til både støj og vibrationer.

Vejdirektoratet bemærker i relation til ovenstående, at de nye arealer, som i forbindelse med Kommuneplan 2024 udlægges til boligformål ikke overholder støjgrænserne på 58 dB (jf. Vejdirektoratets støjkortlægning i 2022.)

Set i lyset af den generelle udvikling i trafikken må det forventes, at en større del af rammeområdet i dag faktisk er påvirket af støj ud over Miljøstyrelsens vejledningen grænseværdi på 58 dB for boliger og, at en endnu større del af området vil blive det, hvis man i planlægningen indarbejder en tidshorisont på 10 år, som Miljøstyrelsen anbefaler.

Til orientering kan det oplyses, at Vejdirektoratet normalt gør indsigelse til lokalplanforslag for støjfølsom arealanvendelse, hvis lokalplanområdet åbenlyst belastes af trafikstøj fra en statsvej, og der ikke er fastsat bestemmelser i lokalplanen om etablering af afskærmningsforanstaltninger mv., der kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener. Baggrunden er, at vi har erfaring for, at støjplagede beboere i støjbelastede bebyggelser nær statsveje efterfølgende vil henvende sig til Vejdirektoratet som vejmyndighed, med ønsker og krav om støjdemning, og at det på sigt vil øge udgifterne til støjafskærmning langs statens veje.

Vejdirektoratet har senest i 2022 kortlagt støjbelastningen fra statens veje. Resultatet kan ses på kort på Vejdirektoratets hjemmeside under overskriften "Digitalt støjkort".

Erhvervsformål

Kommuneplanforslagets tema "Erhverv og Turisme" indeholder bl.a. retningslinjer for udlæg af nye arealer til erhvervsområde.

Kommuneplanforslagets retningslinje 3.1.1 – 3.1.4 i afsnittet "Erhvervsområder" vedrører nye erhvervsområder i kommunen. Vejdirektoratet kan af det tilhørende retningslinjekort konstatere, at der flere steder udlægges nye arealer til erhvervsformål i umiddelbar nærhed af statsvejnettet, jf. fig. 4,5 og 6 nedenfor.

- Rammeområde 2.E15 Erhverv ved Kalundborgmotorvejen

Fig. 4: Nyt rammeområde for erhverv 2.E.15, der ligger ved Kalundborgmotorvejen

Området udlægges til erhvervsformål herunder bl.a. publikumsorienterede serviceerhverv. Det fastsættes at erhverv i miljøklasse 1- 5 kan etableres i området, dog således at de høje miljøklasser udelukkende kan placeres mod motorvejen. Den maksimale bebyggelsesprocent fastsættes til 50, med en maksimal bygningshøjde på 11 meter og maksimalt 3 etager.

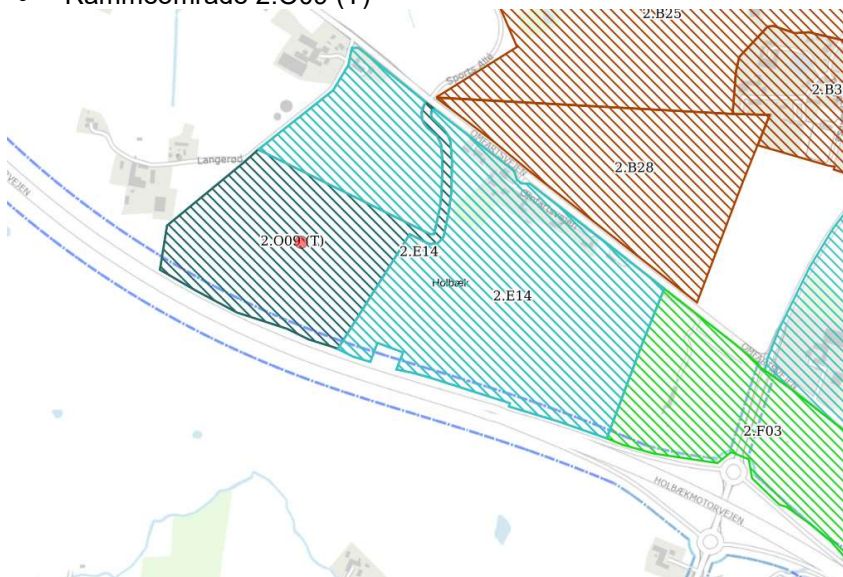
- Rammeområde 7.E01 Erhverv ved Kalundborgmotorvejen

Figur 5. Nyt rammeområde for erhverv 7.E01 ved Kalundborgmotorvejen

Området udlægges til erhvervsformål herunder butikker med salg af særlig pladskrævende varer og i tilknytning hertil værksted.

- Rammeområde 2.O09 (T)

Figur 6. Nyt rammeområde for erhverv 2.O09 (T) ved Holbækmotorvejen

Området udlægges til teknisk anlæg, genbrugsplads, varmegærk. Vandværk samt tilknyttet administrations- og undervisningsformål og aktiviteter knyttet til områdets primær anvendelse

Bemærkninger

I henhold til 4.2 i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, Plan og Landdistriktsstyrelsen, marts 2023" er det en national interesse, at "erhvervsarealer langs

motorveje forbeholdes transporttunge virksomheder, såsom transport og logistikvirksomheder, da disse er afhængige af lokaliseringsmuligheder med god tilgængelighed til motorveje” Vejdirektoratet fører i den forbindelse tilsyn med 4.2.3, at ”Kommuner skal ved udlæg af erhvervsarealer langs motorveje og ved disses tilslutningsanlæg forbeholde arealerne til transport-, logistik- og andre transporttunge virksomheder. Hvis kommuner planlægger for andre virksomhedstyper på motorvejsnære erhvervsarealer, skal der redegøres for, at der i fremtiden ikke findes behov for at planlægge for transporttunge virksomheder med behov for motorvejsnær lokalisering. I den forbindelse skal kommuner opgøre og vise eksisterende og uudnyttede arealudlæg til transporttunge erhverv samt godtgøre, at kommunale vejplaner understøtter effektiv transportafvikling”.

Hvis Holbæk Kommune planlægger for andre virksomhedstyper på motorvejsnære erhvervsarealer, skal der redegøres for, at der i fremtiden ikke findes behov for at planlægge for transporttunge virksomheder med behov for motorvejsnær lokalisering. I den forbindelse skal kommuner opgøre og vise eksisterende og uudnyttede arealudlæg til transporttunge

Til orientering kan det oplyses, at Vejdirektoratet normalt gør indsigelse til lokalplanforslag, der planlægger for erhvervsarealer, som grænser til motorvejsnære såfremt de ikke udlægges til transporttunge erhverv uden forudgående redegørelse for alternative arealudlæg til denne type erhverv.

Skovrejsning

Kommuneplanforslagets tema omhandlende ”Natur og Landskab” indeholder retningslinjerne 4.5.1 – 4-5.2 vedr. skovrejsning, jf. afsnittet ”Skovrejsning”.

Bemærkninger

I henhold til punkt 2.5 i ”Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, juli 2023” **skal** kommunernes planlægning have uønsket skovrejsning i arealkorridorer for eksisterende og fremtidig infrastruktur og i arealreservationer efter konkrete projekterings- og anlægslove. Kravet har hjemmel i planlovens § 1 og vejlovens §§ 1, 40 og 41.

Vejdirektoratet har noteret sig, at der i retningslinjekortet, der knytter sig til ”Skovrejsning”, er en udpegning af følgende områder med ”Skovrejsning uønsket”:

- De eksisterende statsvejstrækninger i Holbæk Kommune,
- Arealreservationerne til udvidelse af eksisterende veje og til nye veje, jf. de ”Planlagte trafikplanlægning” som er vist i retningslinjekortet for ”Regionale trafikforbindelser” under temaet ”Trafik”, og
- Vejinteressezonen omkring 3. etape af Kalundborgmotorvejen, som er vedtaget ved anlægslov.

Bemærkninger

Vejdirektoratet bemærker desuden, at der flere steder langs Holbækmotorvejen og langs Skovvejen er udpeget positiv-områder, hvor skovrejsning er ønsket.

Vejdirektoratet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at organiseret skovrejsning er omfattet af vejlovens vejbyggelinjebestemmelser. Det forudsætter derfor dispensation i henhold til vejlovens § 40, stk. 2, såfremt der ønskes skovrejsning indenfor det vejbyggelinjepålagte areal langs stats-vejnettet. Hvorvidt der vil kunne rejses skov indenfor et vejbyggelinjepålagt areal, beror på en konkret vurdering og forudsætter, at der fremsendes en konkret ansøgning herom til Vejdirektoratet.

Solcelleanlæg

Kommuneplanforslagets tema "Klima og Ressourcer" indeholder bl.a. retningslinjer for udlæg af nye arealer til solceller

Bemærkninger

Af retningslinje 5.2.4 fremgår det, at *"Der skal som udgangspunkt holdes en respektafstand til nabobeboelser på 100 m. Efter en konkret vurdering kan der stilles krav om en større afstand af hensyn til opholdsarealernes placering, eller der kan accepteres en kortere afstand pga. eksisterende beplantning, områdets terræn, infrastruktur og lign. eksisterende barriere i landskabet.*

Vejdirektoratet har noteret sig, at der ikke umiddelbart er retningslinjer for respektafstanden til veje. Det kræver Vejdirektoratet tilladelse at opføre solcelleanlæg eller andre tekniske anlæg i nærheden af statsvejene.

Vindmøller

Kommuneplanforslagets tema omhandlende "Klima og Ressourcer" indeholder retningslinjerne 5.1.1 – 8.1.17 vedrører opstilling af vindmøller i kommunen.

Bemærkninger

Vejdirektoratet bemærker at afstandskravene til veje tydeligt fremgår af 5.1.5: *"Vindmøller må som udgangspunkt ikke opstilles nærmere veje end 1 gange vindmøllens totalhøjde. I konkrete tilfælde kan det være nødvendigt at fastlægge en mindsteafstand til en vej på 1,7 gange vindmøllens totalhøjde.*

Vejdirektoratet kan jf. Kommuneplanforslagets kort ikke konstatere om områder for vindmøller overholder afstandskravene til statsvejen Odsherredvej.

Vejdirektoratet noterer sig endvidere, at kortet også viser "Sekundær områder for møller på både 200 og 180 meter. Områder er arealafgrænset ud over Odsherredvejen. Vejdirektoratet forventer, at kortet tilpasses så Odsherredvejen ikke indgår på kortet i den endelige Kommuneplan 2024.

Vejdirektoratet har ikke yderligere bemærkninger til Holbæk Kommunes forslag til Kommuneplan 2021.

Afsluttende bemærkninger

Såfremt ovennævnte bemærkninger giver anledning til spørgsmål, kan undertegnede sagsbehandler kontaktes på direkte tlf.nr. 7244 2934 eller csh@vd.dk

Med venlig hilsen

Carsten Stig Hansen
Landinspektør

CC: Plan og Landdistriktsstyrelsen